

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» (реєстр. № 12030 від 13.09.2024), поданий народними депутатами України Булах Л. В. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом передбачено визначити правові, організаційні, економічні та соціальні засади системи охорони психічного здоров'я в Україні, врегулювати суспільні відносини у цій сфері з метою забезпечення доступності, якості послуг, дотримання прав людей з психічними розладами, іншими проблемами, які стосуються психічного здоров'я, попередження виникнення психічних розладів, сприяння благополуччю та розвитку людини, усунення факторів, що негативно впливають на психічне здоров'я.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація норм законопроекту впливатиме на показники бюджетів.

Зокрема, виділення додаткових бюджетних коштів потребуватимуть норми законопроекту щодо:

створення та функціонування Національної комісії з питань психічного здоров'я;

створення і ведення Державного реєстру саморегульованих організацій у сфері психічного здоров'я та реєстру надавачів послуг у сфері психічного здоров'я;

покладання на центральні органи виконавчої влади додаткових повноважень у сфері охорони психічного здоров'я;

створення роботодавцем служб охорони психічного здоров'я на підприємстві з кількістю найманих працівників 50 і більше осіб; на підприємстві з кількістю працюючих менше 50 осіб функції служби психічного здоров'я можуть виконувати в порядку сумісництва особи, які мають відповідну професійну підготовку; на підприємстві з кількістю працюючих менше 20 осіб для виконання функцій служби психічного здоров'я можуть залучатися сторонні спеціалісти на договірних засадах, які мають відповідну підготовку;

надання грантів для залучення інститутів громадянського суспільства, зокрема молодіжних та дитячих громадських об'єднань, що реалізують проекти популяризації психічного здоров'я;

надання кризовими гарячими лініями за допомогою телефону підтримки особам, які переживають проблеми психічного здоров'я;

створення служб і програм підтримки психічного здоров'я в громаді, що включає громадські центри психічного здоров'я, тощо.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000D72D2C008E8CC800

Підписувач Ермоличев Роман Володимирович

Дійсний з 01.12.2023 14:19:33 по 01.12.2025 14:19:33

Міністерство фінансів України

07050-07-3/28897 від 05.10.2024

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Суб'єкт законодавчої ініціативи у порушення вимог статті 27 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) не подав фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками і пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

У зв'язку із відсутністю вихідних даних Мінфін не має можливості оцінити вплив законопроекту на видаткову частину державного бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

За інформацією розробника, прийняття та реалізація положень законопроекту не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Реалізація норм законопроекту в поточному бюджетному періоді не потребуватиме додаткових бюджетних коштів, оскільки закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через рік після дня його опублікування.

Проте в наступному бюджетному періоді реалізація норм законопроекту може потребувати додаткових бюджетних коштів, обсягу та джерел покриття яких не визначено.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

1. За інформацією розробника, прийняття та реалізація положень законопроекту не потребуватиме додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Однак законопроект містить ряд норм, які можуть потребувати залучення додаткових бюджетних коштів, зокрема щодо:

- створення та функціонування Національної комісії з питань психічного здоров'я;
- здійснення сертифікації фахівців в сфері психічного здоров'я;
- створення і ведення Державного реєстру саморегульованих організацій у сфері психічного здоров'я та реєстру надавачів послуг у сфері психічного здоров'я;
- покладання на центральні органи виконавчої влади додаткових повноважень у сфері охорони психічного здоров'я, зокрема на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я (МОЗ), центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення (Мінсоцполітики), центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період (Міноборони), центральний орган виконавчої влади, що

забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку (МВС), центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності (МОН), центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни (Мінветеранів);

- створення роботодавцем служб охорони психічного здоров'я на підприємстві з кількістю найманих працівників 50 і більше осіб; на підприємстві з кількістю працюючих менше 50 осіб функції служби психічного здоров'я можуть виконувати в порядку сумісництва особи, які мають відповідну професійну підготовку; на підприємстві з кількістю працюючих менше 20 осіб для виконання функцій служби психічного здоров'я можуть залучатися сторонні спеціалісти на договірних засадах, які мають відповідну підготовку;

- надання грантів для залучення інститутів громадянського суспільства, зокрема молодіжних та дитячих громадських об'єднань, що реалізують проекти популяризації психічного здоров'я;

- надання кризовими гарячими лініями за допомогою телефону підтримки особам, які переживають гострий стрес, кризові ситуації або інші проблеми психічного здоров'я;

- створення служб і програм підтримки психічного здоров'я в громаді, що включає громадські центри психічного здоров'я, групи підтримки, консультаційні служби та ініціативи з інформування та просвіти у сфері психічного здоров'я, спрямовані на задоволення конкретних потреб місцевого населення, розроблення локальних маршрутів допомоги та визначення принципів координації послуг щодо того чи іншого виду розладів та інших проблем, які пов'язані з психічним здоров'ям;

- фінансування і підтримка наукових досліджень та впровадження міжнародних стандартів допомоги у сфері психічного здоров'я;

- фінансування наукових досліджень у сфері психічного здоров'я за пріоритетними напрямками, визначеними Національною комісією з питань психічного здоров'я, здійснюється коштом державного бюджету на конкурсних засадах у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, тощо.

Натомість розробник законопроекту не подав фінансово-економічних розрахунків і пропозицій щодо реальних джерел покриття додаткових видатків.

Отже, законопроект не відповідає положенням статті 27 Кодексу та статті 91 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до яких розробник має надати фінансово-економічне обґрунтування із відповідними розрахунками та пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

2. Відповідно до чинного законодавства, зокрема до Конституції України, законів України «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», утворення, реорганізацію та ліквідацію міністерств та інших

центральної виконавчої влади здійснює Кабінет Міністрів України, тому норми законопроекту щодо вживання конкретної назви центральної виконавчої влади необхідно привести у відповідність до чинного законодавства України.

3. У частині першій статті 13 законопроекту щодо повноважень центрального органу виконавчої влади, що у сфері соціального захисту населення, у сфері охорони психічного здоров'я, слід:

1) у пунктах 1, 2, 7–11 цієї статті передбачено повноваження центрального органу виконавчої влади, що у сфері соціального захисту населення, з надання психосоціальних послуг та психосоціальної підтримки.

З метою чіткого розуміння змісту психосоціальних послуг та їх надавачів, уникнення подвійного трактування та усунення дублювання цих послуг з тими, що надаються згідно з чинним законодавством, у законопроекті слід чітко визначити поняття «психосоціальні послуги», «інші психосоціальні послуги», «надавачі психосоціальних послуг», «психосоціальна підтримка» тощо;

2) на сьогодні розв'язання проблеми психічного здоров'я в Україні потребує впровадження комплексних підходів на засадах адресності, оскільки грошове стимулювання не завжди сприяє підтримці осіб, які потребують допомоги через проблеми в психічному здоров'ї.

Тому пункт 3 пропонуємо викласти у такій редакції:

«3) бере участь у розробці та впровадженні програм підтримки осіб, які потребують додаткової допомоги через проблеми в психічному здоров'ї»;»;

3) оскільки до повноважень Мінсоцполітики не відноситься розробка і впровадження програм запобігання ризикам у сфері психічного здоров'я, запобігання самогубствам і підтримки осіб, які стикаються з травматичними подіями, булінгом, злочинністю серед неповнолітніх, збір, аналіз та поширення відповідно до законодавства інформації щодо надання психосоціальних послуг, кращого національного та міжнародного досвіду планування й надання психосоціальних послуг, забезпечення організації надання психосоціальних послуг на рівні громад, координація діяльності місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, та проведення досліджень щодо соціально-психологічних аспектів психічного здоров'я, що може включати дослідження соціальних детермінант психічного здоров'я, впливу соціальної політики на психологічне благополуччя та ефективності програм соціальної підтримки, пропонуємо:

пункт 4 викласти у такій редакції:

«4) бере участь у розробці програм запобігання ризикам у сфері психічного здоров'я, запобігання самогубствам і підтримки осіб, які стикаються з травматичними подіями, булінгом, злочинністю серед неповнолітніх та сприяє їх впровадженню»;»;

пункт 6 викласти у такій редакції:

«6) бере участь у проведенні досліджень щодо соціально-психологічних аспектів психічного здоров'я, що може включати дослідження соціальних

детермінант психічного здоров'я, впливу соціальної політики на психологічне благополуччя та ефективності програм соціальної підтримки;»;

пункт 9 викласти у такій редакції:

«9) сприяє поширенню інформації щодо надання психосоціальних послуг, кращого національного та міжнародного досвіду планування й надання психосоціальних послуг;»;

пункту 10 виключити;

пункт 11 викласти у такій редакції:

«11) сприяє соціальній інтеграції в суспільство осіб, які мають психічні розлади, інші проблеми психічного здоров'я;»;

4) на сьогодні надання допомоги особам з розладами, пов'язаними із вживанням психоактивних речовин, іншими видами залежностей та проявами залежної (адиктивної) поведінки насамперед здійснюється у медичних закладах сфери охорони здоров'я.

Отже, у пункті 12 слід уточнити суть та конкретизувати види допомоги, яка має організовуватися та надаватися за участю Мінсоцполітики таким категоріям осіб;

5) пункт 15 викласти у такій редакції:

«15) здійснює у межах компетенції інші повноваження у сфері охорони психічного здоров'я, визначені законодавством України.».

4. У частині першій статті 17 законопроекту щодо повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, у сфері охорони психічного здоров'я слід:

1) у пункті 1 після слів «реалізує політику» та у пункті 2 після слова «співпрацює» доповнити словами «у межах своїх повноважень»;

2) оскільки за бюджетними програмами Мінветеранів не передбачено видатків на проведення дослідження у сфері психічного здоров'я ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, а також відсутній відповідний кадровий потенціал для виявлення проблем психічного здоров'я, факторів ризику, покращення результатів надання допомоги і розроблення політик та програм у сфері психічного здоров'я, що ґрунтуються на фактичних даних, пропонуємо передбачити такі повноваження центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, і пункт 3 викласти у такій редакції:

«3) бере участь у дослідженнях проблем психічного здоров'я ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;»;

3) у пункті 4 передбачено, що Мінветеранів має формувати мережу постачальників послуг психологічної допомоги.

Тобто запропоновано утворити нову структуру без врахування можливостей наявної мережі відповідних закладів, що може спричинити відволікання обмежених фінансових ресурсів на діяльність тотожних структур.

Тому пункт 4 пропонуємо викласти у такій редакції:

«4) сприяє збереженню психічного здоров'я ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;»;

5) пункт 5 пропонуємо викласти у такій редакції:

«5) сприяє розробці та впровадженню програм реабілітації та відновлення для ветеранів із психічними розладами, іншими проблемами психічного здоров'я;»;

6) пункти 6 і 8 пропонуємо виключити як такі, що дублюють пункти 3 і 4 цієї статті;

7) пункт 7 пропонуємо викласти у такій редакції:

«7) сприяє вирішенню питань підтримки психічного здоров'я учасників системи переходу від військової служби до цивільного життя;».

5. Частину 6 статті 27 законопроекту щодо здійснення психологічної допомоги у складі соціальних послуг відповідно до положень Закону України «Про соціальні послуги» виключити, оскільки у нормах зазначеного Закону відсутнє визначення психологічної допомоги.

6. Частиною 4 статті 37 законопроекту передбачено, що фінансування надання соціальних послуг у сфері психічного здоров'я забезпечуватиметься, зокрема, за рахунок коштів державного бюджету.

Водночас статтею 87 Кодексу не передбачено фінансування за рахунок коштів державного бюджету соціальних послуг.

Також відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про соціальні послуги» надання соціальних послуг забезпечується на місцевому рівні за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

З огляду на це, частину 4 статті 37 необхідно виключити як таку, що не узгоджується з положеннями цих законодавчих актів.

7. У проєкті акта слід конкретизувати норми щодо надання соціальних послуг у сфері психічного здоров'я в частині визначення їх суті та змісту.

8. Пунктом 4 частини третьої розділу VII «Прикінцевих та перехідних положень» законопроекту передбачено внести зміни до підпункту «г» пункту 15 частини першої статті 1 та пункту 3 частини другої статті 16 Закону України «Про соціальні послуги» (далі – Закон) щодо доповнення чинників, які можуть зумовити складні життєві обставини – «іншими видами залежностей та проявами залежної (адиктивної) поведінки», і забезпечення осіб з такими залежностями комплексними спеціалізованими соціальними послугами (розширення контингенту осіб).

Зауважуємо, що запропоновані пропозиції потребуватимуть вишування додаткових бюджетних коштів.

Слід зазначити, що з 2002 року на місцевому рівні функціонує мережа центрів соціально-психологічної реабілітації, що надають послуги, зокрема, особам, які пройшли курс лікування залежності від наркотичних засобів чи психотропних речовин у закладах охорони здоров'я (станом на сьогодні функціонує лише 5 таких закладів на всю територію України, у 2024 році в місцевих бюджетах передбачено видатки на їх функціонування у сумі 10,6 млн гривень).

Водночас у соціальній сфері відсутній механізм та відповідна ресурсна база для забезпечення соціальними послугами осіб з проявами інших залежностей та адиктивної поведінки.

Отже, порушене питання має розглядатися комплексно в контексті системного врегулювання проблем, за результатами розгляду яких має бути напрацьовано основні концептуальні засади, оптимальні підходи та чіткий механізм його реалізації, сформований на підставі аналізу потреб відповідних категорій осіб, наявних ресурсів на цю мету, учасників дотичних до цього процесу з урахуванням особливостей та специфіки діяльності відповідних закладів та установ тощо.

Отже, в пункті 4 частини третьої розділу VII «Прикінцевих та перехідних положень» законопроекту із абзаців третього та п'ятого необхідно виключити слова: «іншими видами залежностей та проявами залежної (адиктивної) поведінки», а в абзаці сьомому конкретизувати «інших фахівців» у сфері психічного здоров'я, які оцінюватимуть потреби відповідних категорій осіб у соціальних послугах (психіатри, психологи, наркологи тощо).

9. Частиною 5 статті 37 законопроекту запропоновано закупівлю окремих послуг у сфері психічного здоров'я, визначених Кабінетом Міністрів України, за бюджетні кошти, контроль за якістю та обсягом наданих послуг здійснює Національна комісія з питань психічного здоров'я в установленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Пропонуємо частину 5 статті 37 законопроекту виключити як таку, що не відповідає статті 20 законопроекту, де визначено повноваження Національної комісії з питань психічного здоров'я.

10. Пункт 6 частини першої статті 11 законопроекту про повноваження Кабінету Міністрів України стосовно внесення пропозицій щодо визначення обсягів і напрямів фінансування системи охорони психічного здоров'я виключити у зв'язку з таким.

Щорічно у Державному бюджеті України передбачаються видатки на охорону здоров'я головним розпорядникам бюджетних коштів, зокрема Міністерству охорони здоров'я України.

Згідно зі статтею 22 Кодексу головні розпорядники бюджетних коштів розробляють плани своєї діяльності, здійснюють управління бюджетними коштами у межах встановлених йому бюджетних повноважень та оцінку ефективності бюджетних програм і забезпечують ефективно, результативно і

цільове використання бюджетних коштів, організацію та координацію роботи розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі.

Отже, розподіл бюджетних коштів за напрямками використання та між установами належить до компетенції головних розпорядників бюджетних коштів.

11. Статтею 22 законопроекту передбачено заходи з охорони психічного здоров'я на рівні територіальних громад, зокрема:

- розподіл ресурсів надавачів послуг у сфері охорони психічного здоров'я і розробка місцевих програм охорони психічного здоров'я;

- створення служб і програм підтримки психічного здоров'я в громаді, що включає громадські центри психічного здоров'я тощо;

- проведення на рівні громад кампаній з підвищення обізнаності громадськості, семінарів та освітніх програм, у тому числі які мають на меті зменшення стигматизації;

- підтримка надавачів послуг у сфері психічного здоров'я всіх форм власності та громадських об'єднань у сфері психічного здоров'я;

- організація комплексної підтримки психічного здоров'я, налагодження співпраці між надавачами медичних послуг, закладами підтримки психічного здоров'я.

Однак у цій статті не визначено суб'єкта здійснення зазначених повноважень.

Водночас частиною третьою статті 19 законопроекту визначено повноваження органів місцевого самоврядування у сфері психічного здоров'я.

Слід зауважити, що пунктом 2 статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що місцеве самоврядування здійснюють територіальні громади сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Зокрема, пунктом 22 частини першої статті 26 цього Закону передбачено, що на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування.

Отже, статтю 22 законопроекту пропонуємо виключити, а статтю 19 законопроекту необхідно доопрацювати з урахуванням норм Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Крім того, пропонуємо виключити у пункті 3 частини третьої статті 19 законопроекту слова «здійснюють розподіл переданих з державного бюджету коштів у межах повноважень, визначених законодавством» та у пункті 2 частини першої статті 22 законопроекту – слова «розподіл ресурсів надавачів послуг у сфері охорони психічного здоров'я», оскільки визначення відповідних повноважень місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування і територіальних громад не є нормами цього законопроекту.

12. У статті 1 законопроекту поняття «послуга у сфері психічного здоров'я» подано як визначений відповідним договором обсяг допомоги у сфері психічного здоров'я, який оплачується її замовником.

Зазначене визначення не надає чіткого бачення того, що саме буде відноситись до послуг психічного здоров'я і тому потребує доопрацювання.

Водночас статтею 24 законопроекту визначено види допомоги у сфері психічного здоров'я, а саме: психосоціальна допомога, психологічна допомога, психотерапія, психологічна реабілітація та психіатрична допомога.

Також положеннями законопроекту запропоновано надання психосоціальних послуг, комплексних послуг з питань психічного здоров'я, неформальних послуг у сфері психічного здоров'я, медичних і реабілітаційних послуг у сфері психічного здоров'я, соціальних послуг у сфері психічного здоров'я.

Однак у законопроекті не визначено чіткої структуризації послуг у сфері психічного здоров'я, і такі положення законопроекту не узгоджуються, зокрема, із законами України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення».

Так, статтею 33 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що медична допомога за видами поділяється на екстрену, первинну, спеціалізовану, паліативну та статтею 4 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» визначено види медичної допомоги, оплата яких здійснюється у межах програми медичних гарантій за рахунок коштів Державного бюджету України.

Тому положення законопроекту потребують узгодження з положеннями законів України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», а також уточнення норм щодо надання видів послуг у сфері психічного здоров'я в частині визначення їх суті та змісту.

13. У визначенні терміна «допомога у сфері психічного здоров'я» зазначається, що це будь-яка дія, спрямована на профілактику або лікування психічних розладів, подолання складних життєвих обставин чи вирішення інших проблем, які стосуються психічного здоров'я, збереження і відновлення психічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини, досягнення психологічного благополуччя, що здійснюється у формах, визначених цим Законом.

Водночас у подальших положеннях законопроекту, зокрема статті 24 законопроекту, йдеться не про форми допомоги у сфері психічного здоров'я, а про її види.

14. Відповідно до статті 87 Кодексу до видатків, що здійснюються з Державного бюджету України, належать, зокрема, видатки на наукову і науково-технічну діяльність.

Щороку у Державному бюджеті України головним розпорядникам бюджетних коштів, зокрема Міністерству освіти і науки України, Міністерству охорони здоров'я України, Національній академії медичних наук України,

передбачаються видатки на здійснення наукової і науково-технічної діяльності у відповідних сферах.

Згідно зі статтею 22 Кодексу головні розпорядники бюджетних коштів розробляють плани своєї діяльності, здійснюють управління бюджетними коштами у межах встановлених йому бюджетних повноважень та оцінку ефективності бюджетних програм, забезпечуючи ефективне, результативне і цільове використання бюджетних коштів, організацію та координацію роботи розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі.

Отже, розподіл бюджетних коштів за напрямами використання та між установами належить до компетенції головного розпорядника бюджетних коштів.

Також на сьогодні питання визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та формування головним розпорядником бюджетних коштів тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок врегульовано чинним законодавством.

Зокрема, Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності розробляє спільно з Національною радою України з питань розвитку науки і технологій пріоритетні напрями розвитку науки і техніки та вносить відповідні пропозиції на розгляд Кабінету Міністрів України у встановленому законодавством порядку, водночас інші центральні органи виконавчої влади в межах своїх повноважень беруть участь у визначенні пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні.

Тому частина друга статті 36 законопроекту, відповідно до якої Національна комісія з питань психічного здоров'я визначає пріоритетні напрями і здійснює координацію наукової роботи у сфері психічного здоров'я, потребує узгодження з нормами чинного законодавства.

Також Законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» визначено пріоритетні напрями розвитку науки і техніки.

Постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2024 № 476 «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні» затверджено перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок та доручено головним розпорядкам бюджетних коштів враховувати зазначені напрями під час формування і виконання замовлення на проведення наукових досліджень і науково-технічних розробок за рахунок коштів державного бюджету згідно з Порядком формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 13.

Також постановою Кабінету Міністрів України від 12.09.2018 № 739 затверджено Порядок проведення конкурсного відбору наукових, науково-технічних робіт, що плануються до виконання за рахунок коштів державного бюджету, який визначає процедуру проведення конкурсного відбору наукових, науково-технічних робіт, що плануються до виконання за рахунок коштів державного бюджету, та їх виконавців.

Отже, чинним законодавством створено умови для провадження наукової і науково-технічної діяльності, тому слова «фінансування і» із пункту 15 частини третьої статті 3, пункту 13 частини першої статті 14 та частини третьої статті 36 законопроекту необхідно виключити.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект потребує суттєвого доопрацювання та визначення обсягу і джерел покриття додаткових видатків.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ